

Správné kliknutí myši

Agenda pro vytváření bezpečnějšího a spravedlivějšího online prostředí pro každé dítě

Spolufinancováno Evropskou unií

Obsah

1	Předmluva	3
2	Shrnutí	5
3	Děti, mladí lidé a internet: přehled	6
3.1	Pozitivní světová síla	6
3.2	Nalezení správné rovnováhy	6
3.3	Virtuální a reálný svět se stále více propojuje	7
3.4	Interaktivní a pohlcující svět	7
3.5	Digitální svět rozděluje?	7
3.6	Role vlád a mezinárodních organizací	8
3.7	Společný přístup mnoha zúčastněných stran je nezbytný	9
4	Zranitelnost dětí	10
4.1	Obsah	10
4.2	Kontakt	10
4.3	Chování	10
4.4	Obchod	11
4.5	Silná závislost	11
4.6	Společenský vliv	11
5	Klíčová doporučení	12
5.3	Potřeba vytvořit komplexní politiku	12
5.4	Podpora mezinárodního vedení	13
5.5	Boj proti šíření online zneužívání dětí a snímků zobrazujících zneužívání dětí	13
5.6	Podpora odborníků a nápravných programů	14
5.7	Vytvoření nových norem pro reklamu, e-commerce, ochranu soukromí a osobních údajů	15
5.8	Zapojení mobilních internetových poskytovatelů a vyhledávacích služeb	15
5.9	Navigace v interaktivním a pohlcujícím světě	16
5.10	Vytvoření bezpečnějších sociálních sítí	16
5.11	Odstranění právních bariér	16
5.12	Podpora nevládních organizací v úsilí utvářet politiku	17

1 Předmluva

Internet je globální síť a řešení jeho problémů týkajících se bezpečnosti dětí vyžaduje nadnárodní přístup. Evropská unie hraje při zajišťování bezpečnosti klíčovou roli.

Evropská aliance nevládních organizací pro Bezpečnost dětí online, eNACSO, je síť určenou pro zvýšení bezpečnosti internetu a s ním spojených technologií pro děti a mládež. Naši členové jsou předními nevládními organizacemi pro práva a ochranu dětí napříč Evropskou unií. eNACSO prosazuje a podporuje opatření na národní, evropské a mezinárodní úrovni. Naše práce je založena na Úmluvě OSN o právech dítěte¹ a jejím Opčním protokolu o prodeji dětí, dětské prostituci a dětské pornografii² podepsaných v roce 1989.

„Right click“ (Správné kliknutí myši) obsahuje detailní doporučení eNACSO pro EU, průmysl, mezinárodní organizace a další zúčastněné strany k tomu, jak vytvořit pro děti a mládež bezpečnější on-line prostředí.

Organizace eNACSO by ráda vyjádřila své hluboké poděkování panu Johnu Carrovi za jeho čas a nasazení, které věnoval vytvoření tohoto dokumentu.

Dieter Carstensen

Předseda, eNACSO

Tento projekt je spolufinancován Evropskou unií v rámci programu Safer Internet plus ec.europa.eu/saferinternet

---

¹ www.unhchr.ch/html/menu3/b/k2crc.htm

² V tomto dokumentu se spíše používá výraz "snímky zobrazující zneužívání dětí" než "dětská pornografie", protože to přesněji odráží povahu obsahu

Co můžeme všichni udělat pro zajištění toho , aby děti byly bezpečně online

- Posílit postavení dětí, aby se staly silnými a angažovanými občany digitálního věku.
- Bojovat proti nárůstu online zneužívání dětí a snímků zobrazujících zneužívání dětí.
- Vytvářet sociální sítě, které by byly pro děti bezpečnější.
- Chránit děti před online komerčním využíváním a narušováním soukromí
- Podporovat a pomáhat financovat nevládní organizace v účasti na politických rozhodnutích o online bezpečnosti.

2 Shrnutí

Jádrem hodnoty internetu a jeho přitažlivosti pro stovky milionů dětí a mladých lidí na celém světě je jeho schopnost poskytnout platformu pro učení, tvořivost, propojení a hry.

Potřebujeme pomoci dětem a mladým lidem rozvíjet smysl pro digitální občanství a odpovědnost, pro to, aby zacházeli s Internetem jako aktivní účastníci, nikoli pouze jako potenciální oběti, dát jim příležitost využít nové nástroje poskytnuté novými technologiemi jako prostředky, kterými mohou vyjádřit svá stanoviska a domáhat se svých práv.

Avšak internet s sebou rovněž nese řadu nežádoucích důsledků. Některé z nich mohou pro děti a mladé lidi znamenat nebezpečí značných škod, např. internetem byly například usnadněny nové typy šikany a nové formy sexuálního obtěžování dětí a mladých lidí. Počet obíhajících snímků zobrazujících zneužívání dětí velice vzrostl. Interpol, CEOP³ a jiné orgány vynucující právo v současné době registrují téměř 1 milion unikátních snímků zobrazujících zneužívání dětí.

Členské státy EU mají prvořadou povinnost zajistit bezpečnost a kvalitu života všech dětí a mladých lidí až do jejich plnoletosti, ale aby mohli toto provádět efektivně, musí pracovat v partnerství s ostatními. Jedná se o sdílenou odpovědnost.

Nedávné zveřejnění návrhu směrnice *Evropského parlamentu a Rady o boji proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a dětské pornografii* je v EU významným krokem vpřed. Tento návrh by měl v celé EU obdržet maximální možnou podporu.

Všichni dohromady však můžeme dosáhnout více. Děti a mladí lidé, rodiče, učitelé, orgány vynucující právo a hi-tech společnosti v tom hrají rozhodující úlohu. Musíme se všichni učit se ze zkušeností druhých, máme-li pokračovat v provádění skutečného pokroku.

---

³ Child Exploitation and Online Protection (CEOP) centrum ve Velké Británii

3 Děti, mladí lidé a internet: přehled

Internet⁴ se stal pro moderní svět velmi důležitým. eNACSO pevně věří v potenciál internetu, který vede mnoha různými způsoby k obohacení a posílení postavení dětí a mladých lidí. To je důvod, proč eNACSO pro všechny děti a mladé lidi na celém světě aktivně propaguje bezpečný a rovný přístup k výhodám internetu.

Tento přístup znamená, že musíme uznat, že děti a mladí lidé mohou používat internet a související digitální technologie způsoby, které by mohly být stresující nebo škodlivé, nebo obojí.

3.1 Pozitivní světová síla

Při rozhovorech s dětmi a mladými lidmi o internetu a nových technologiích, je důležité udržovat pozitivní přístup. Měli bychom se zaměřit na posílení postavení dětí a mladých lidí, pomáhat jim, aby dospěli k realistickému porozumění internetu, uvědomili si jeho nebezpečí a aby věděli jak se s tímto nebezpečím vypořádat.

3.2 Nalezení správné rovnováhy

Rodiče a vychovatelé musí vědět, jak dosáhnout vyváženého realistického pohledu na rizika, aniž by tato rizika přeháněli, a tím možná i odradili děti a mladé lidi od používání těchto technologií vůbec. To by byla obrovská ztráta pro děti a mladé lidi jako jednotlivce a pro společnost jako celek.

---

⁴ Existuje mnoho způsobů, jak lze přistupovat na internet např. přes notebook, desktop, počítač velikosti notebooku nebo kapesní počítač, přes mobilní telefony, herní konzole, osobní digitální záznamníky (PDA) a TV. Tento seznam nebudeme v celém tomto dokumentu vyjmenovávat. Pokud není v textu stanoveno jinak, všechny tyto výše uvedené způsoby jsou relevantní.

3.3 Virtuální a reálný svět se stále více propojuje

Děti a mladí lidé stále více prožívají významnou část svého života spolu s novými technologiemi a jejich prostřednictvím, a tak jsou rizika, která přijímají online, těsně propojena se širšími aspekty jejich chování.

Dnes již prostě není možné určit jasnou hranici mezi tak zvanými "otázkami nastolenými internetem" a problémy "reálného světa".

3.4 Interaktivní a pohlcující svět

Moderní interaktivní technologie, zejména v oblasti hazardních her, mohou být neuvěřitelně propracované, přičemž vytvářejí prostředí, které účastníky pohlcuje. Tyto technologie mohou pomoci rozvinout širokou škálu dovedností pro řešení problému, avšak tyto vlastnosti rovněž vytvořily novou řadu problémů nebo obav, zejména pokud jde o takzvanou "závislost". Tato závislost se může stát překážkou pro rozvoj řady osobních dovedností nebo zdravého životního stylu představovaného aktivním zapojováním dětí a mladých lidí do sportovních aktivit.

3.5 Digitální svět rozděluje?

Úmluva OSN o právech dítěte (článek 12), stanovuje, že "Smluvní státy zajistí, aby dítě, které je schopno utvořit si své vlastní názory, mělo právo vyjadřovat tyto názory svobodně ve všech záležitostech, které se týkají dítěte a názorům dítěte má být věnována náležitá pozornost v závislosti na věku a zralosti dítěte."

Internet poskytuje nesmírně obohacující prostředí pro mnoho uživatelů, především pro mladší uživatele, ale může rovněž přispívat k dalšímu prohloubení již existujícího rozdělení společnosti nebo dokonce může nová rozdělení vytvářet. Jedná se o rozdělení, které má kořeny nejen v tom, zdali někdo vlastní nebo nevlastní fyzické prostředky pro přístup k Internetu, ale toto rozdělení je rovněž ovlivněno i některými dalšími faktory.

Internet má potenciál vytvářet a dokonce i zesílit stávající individuální zranitelnost zejména dětí a mladých lidí, čímž se stupňuje nepříznivé prostředí, se kterým se mohou setkat v reálném světě.

Profesorka Sonia Livingstone, která provádí výzkum v oblasti online aktivit dětí a mladých lidí, prokázala⁵, že úroveň mediální gramotnosti jednotlivce a sebevědomí při používání internetu budou rozhodující pro určení, zda a do jaké míry bude daný jedinec využívat z ní plynoucí výhody. Proto pro rozvoj politiky zabývající se řešením digitální propasti je nezbytné nejen to, aby se hledaly způsoby jak zlepšit a rozšířit dostupnost fyzických prostředků pro přístup k internetu, ale je třeba se zaměřit na zlepšování mediální gramotnosti a sebevědomí jednotlivých uživatelů.

Sektor informačních technologií (IT) se vyznačuje neustálými a rychle se pohybujícími inovacemi; je třeba, aby byl tento vývoj v souladu s rozvíjející se politikou, která bude podporovat stálé přizpůsobování a usnadnění a poskytovat finanční podporu pro děti a účast mladých lidí v online světě, přičemž je třeba rovněž vzít do úvahy nutnost správných a přiměřených bezpečnostních a ochranných opatření.

3.6 Role vlád a mezinárodních organizací

Národní vlády mají jasnou hlavní odpovědnost jednat tak, aby chránily v rámci svých pravomocí všechny děti a mladé lidi. Nicméně, internet je globální médium. To klade zvláštní břemeno na mezinárodní instituce, aby vedly a podporovaly opatření na vnitrostátní i mezinárodní úrovni. EU⁶ je v této oblasti průkopníkem. Její každoroční "Safer Internet Day" („Bezpečnější den internetu“), který koordinuje INSAFE, se stal skutečně globální akcí, která poskytuje velmi cenné zaměření na vzdělávání a osvětové činnosti ve všech hlavních jazycích všech pěti kontinentů. Se zveřejněním *Návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o boji proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a dětské pornografii* v březnu 2010, začínáme vnímat právní předpisy EU na ochranu dětí na nadnárodní úrovni.

ITU⁷ je nyní také v čele velmi důležité celosvětové iniciativy, která nabírá na síle. Mezinárodní instituce jsou možná ze všeho nejdůležitější z hlediska pomoci zemím, které právě začínají zápasit s problémy on-line bezpečnosti dětí. Všichni se mohou poučit ze zkušeností ostatních.

---

⁵ *Drawing conclusions from new media research: reflections and puzzles regarding children's experience of the internet*, (Vytvození závěrů z výzkumu nových médií: reflexe a skládanka o zkušenostech dětí na internetu) LSE, 2006

⁶ <http://tiny.cc/eusip19>

⁷ <http://tiny.cc/itucop>

3.7 Společný přístup mnoha zúčastněných stran je nezbytný

Žádná jednotlivá činnost či zájem, ať už veřejný nebo soukromý, žádná společnost nebo jiná organizace nemá monopol na znalosti nebo odborné zkušenosti v oblasti online bezpečnosti. Zajištění bezpečného prostředí pro děti a mladé lidi na internetu je sdílenou odpovědností.

Děti a mladí lidé potřebují být vybaveni tak, aby sami byli v bezpečí, když jsou online. Rodiče, zákonní zástupci a učitelé potřebují pomoci, aby pochopili, jak děti a mladí lidé využívají nové technologie tak, aby jim poté naopak mohli sami pomáhat v tom, jak získat co nejvíce informací, ale také jak je používat bezpečně.

Školy zde hrají klíčovou podpůrnou úlohu. Nevládní organizace jsou rovněž klíčové, ale pro to, aby mohli přispívat, potřebují rovněž pomoc pro svůj rozvoj. Partnerství s orgány vynucujícími zákonnost je životně důležité pro zajištění vývoje a řádné integrace odpovídajícího předávání informací pro širší vzdělávací a osvětová opatření.

Průmysl má jedinečnou pozici, aby přispíval dvěma způsoby: za prvé tím, že pomůže všem zúčastněným stranám produkovat a podporovat efektivní vzdělávání a zvyšovat povědomí o zdrojích, stejně tak jako vytvářet materiály, které budou promlouvat k jeho zákazníkům a trhům. Dále tím, že bude rozvíjet a podporovat větší množství a lepší technická řešení, která podporují a posilují bezpečnostní témata.

4 Zranitelnost dětí

Zásada, že děti a mladí lidé jsou zranitelnější, je z hlediska organizace bojující za práva dětí a na ochranu dětí jádrem našeho pohledu a naší práce za bezpečnost internetu. To je také zakotveno ve většině politik ochrany dětí a péče o děti a v právních předpisech mnoha různých zemí ve všech částech světa.

Ve vztahu k Internetu existuje řada problémových otázek týkajících se zranitelnosti dětí a mladých lidí. Lze je shrnout takto:

4.1 Obsah

1. Schopnost internetu vystavovat děti a mladé lidi sice legálnímu, ale k jejich věku nevhodnému materiálu, jako je např. dospělá pornografie či velmi násilná zobrazení.
2. Schopnost internetu vystavovat děti a mladé lidi různým druhům nelegálního obsahu, jako jsou např. snímky zobrazující zneužívání dětí.

4.2 Kontakt

3. Schopnost internetu vystavovat děti a mladé lidi šikaně a / nebo sexuálními nabídkám od dospělých nebo jiných dětí a mladistvých.
4. Schopnost internetu vystavovat děti a mladé lidi škodlivým online komunitám, jako jsou stránky, které podporují anorexii, sebeubližování, sebevraždy, násilí, nenávist a politický extremismus.

4.3 Chování

5. Schopnost internetu usnadňovat a podporovat riskantní sexuální interakce mezi dětmi a mladými lidmi, včetně podněcování k tomu, aby zhotovovali a zveřejnili na síti své vlastní snímky nebo snímky ostatních ("sexting"), které, kromě toho, že jsou škodlivé, mohou být také nezákonné.
6. schopnost internetu usnadnit dětem možnost nebo je podpořit v tom, aby umístily na veřejné doméně informace o sobě, nebo vyvěsily obrázky nebo videa nebo texty, které narušují jejich osobní bezpečnost nebo ohrožují jejich budoucí kariérní možnosti.

7. Schopnost internetu vystavovat děti a mladé lidi šikaně může rovněž podporovat prostředí, v němž budou děti a mladí lidé povzbuzováni, aby šikanovali ostatní.

4.4 Obchod

8. Schopnost internetu umožňovat dětem přístup nebo pomáhat získat zboží a služby nevhodné vzhledem k jejich věku.
9. Schopnost internetu vystavovat děti a mladé lidi podvodům, krádežím identity a podobným hrozbám ekonomické povahy.
10. Schopnost Internetu ohrožit osobní bezpečnost dítěte nebo mladého člověka prostřednictvím nedostatečné, nejasné nebo nevymahatelné ochrany osobních údajů nebo zákonů na ochranu soukromí.

4.5 Silná závislost

11. Schopnost internetu usnadnit přístup ke hrám, které lze pomocí něj hrát, nebo vytvářet alternativní prostředí, kde se zdá, že tyto hry podporují formy posedlého chování, nebo nadměrné užívání internetu, které může mít škodlivé účinky na zdraví dětí nebo mladých lidí nebo jejich sociální dovednosti, nebo obojí.

4.6 Společenský vliv

12. Na makro-úrovni se vytváří digitální propast mezi národy nebo regiony a tím se podobně upevňují nebo rozšiřují stávající globální vzory znevýhodnění.

5 Klíčová doporučení

5.1 Podpora návrhu nové směrnice

Předloha návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o boji proti pohlavnímu zneužívání a pohlavnímu vykořisťování dětí a dětské pornografii, představuje v EU významný krok vpřed. Tento návrh by měl obdržet maximální možnou podporu v celé EU.

5.2 Zajištění práva účasti každého dítěte

1. Vlády by měly podporovat zasvěcené veřejné debaty a kampaně na podporu pozitivního kulturního klimatu vůči dětem a účast mladých lidí ve všech záležitostech, které se týkají jich samotných a jejich života.
2. Vlády by také měly zajistit mnohem větší politickou a finanční podporu procesům e-participace mladých lidí (pracovní pro zvýšení mediální gramotnosti, zmenšení digitální propasti, a zajištění bezpečnějšího ICT prostředí). Za tímto účelem by se mělo využívání nových médií a nových forem účasti stát nedílnou součástí formálního i neformálního vzdělávání.
3. Je důležité podporovat větší povědomí o článku 12 Úmluvy OSN a rozvíjet vzdělávací moduly prosazující jeho uplatnění v praxi pro všechny profesionály pracující s dětmi a pro děti a mladé lidi, včetně pracovníků nevládních organizací, zástupců průmyslu informačních a komunikačních technologií, právníků, soudců, policie, sociálních pracovníků, pracovníků pracujících v komunitách, psychologů, pečovatелů, učitelů na všech úrovních vzdělávacího systému, lékařů, zdravotních sester a dalších zdravotních pracovníků.

5.3 Potřeba vytvořit komplexní politiku

1. Vlády by měly vytvořit komplexní politiku zaměřenou na řešení bezpečnosti internetu pro děti a mladé lidi. Při vypracování takovéto politiky bude nezbytné vycházet z odborných znalostí a vědomostí všech zúčastněných stran. Na úrovni EU by měla být rozvíjena strategie dětských práv, která by odrážela potřeby a práva dětí a mladých lidí v online prostředí.
2. To je obzvláště důležité pro vytváření vzdělávacích a osvětových programů, které osloví přímo děti a mladé lidi. Je třeba najít vhodné způsoby, jakými budou orgány vynucující zákonnost integrovat do těchto programů své zprávy.
3. Je také nezbytné najít způsoby, jak pomoci rodičům a učitelům pochopit nové technologie a to, jakým způsobem děti a mladí lidé tyto technologie používají, aby zase oni mohli naopak dětem poskytnout pomoc, radu nebo podporu.
4. Hi-tech společnosti mají nezastupitelnou úlohu při pomoci všem zúčastněným stranám v rozvoji a podpoře efektivních vzdělávacích zdrojů, stejně jako při vytváření materiálů pro použití na vlastních trzích a pro vlastní zákazníky.

5. Hi-tech společnosti mají také jedinečnou roli v oblasti vývoje technických řešení, která mohou přispět k online bezpečnosti dětí.

5.4 Podpora mezinárodního vedení

6. Globální povaha internetu klade zvláštní odpovědnost na mezinárodní instituce, aby vedly a podporovaly činnost na domácí i mezinárodní úrovni. Mezivládní a regionálně orientované iniciativy, jako je iniciativa společnosti ITU Dítě online a program EU Bezpečnější internet, hrají v prosazování agendy zásadní roli. Mezinárodní instituce mohou snad nejlépe pomáhat těmto zemím, které právě začínají zápasit s problémy online bezpečnosti dětí.

5.5 Boj proti šíření online zneužívání dětí a snímků zobrazujících zneužívání dětí

7. Zákony přijaté před nástupem internetu budou muset být změněny tak, aby zajistily, že nebudou vytvářet překážky pro řádnou online ochranu dětí, tj. moderní právo by mělo uznávat, že řada sexuálních trestných činů na dětech a mladých lidech může být spáchána v odlehlých prostředích, jako je internet. Existuje naléhavá potřeba dosáhnout mnohem vyššího stupně harmonizace právních předpisů a policejních postupů pro shromažďování a předkládání důkazů o online trestných činech na dětech. Komise by měla předložit návrhy rámcové směrnice, která by měla přispět k dosažení tohoto cíle v rámci EU.
8. Je nezbytné, aby fungovaly horké linky, které dostávají zprávy o umístění snímků zobrazujících zneužívání dětí na internetu. Každá země by v rámci své pravomoci měla mít linku, která by splňovala potřeby všech jazykových skupin. Kvalita linky musí splňovat přijaté standardy INHOPE⁸.
9. Mezinárodní a mezivládní organizace, národní vlády a jiné organizace po celém světě, by měly urychlit vytvoření jednotného seznamu všech známých adres obsahující zneužívání dětí (nebo seznamu, který by byl co nejrozsáhlejší, přičemž by obsahoval veškeré národní seznamy, které nejsou v současné době zatíženy místními právními omezeními) na podporu účinnějšího odstraňování, vyšetřování, nebo blokování materiálů týkajících se zneužívání dětí. Tento seznam by měl být k dispozici příslušným poskytovatelům online služeb, společnostem, které filtrují obsah internetu a jiným subjektům, které mají na internetu svůj materiální zájem, přičemž by zůstala zachována příslušná bezpečnost prostředí.
10. Vlády, orgány vynucující právo a průmysl by měly začít diskutovat o tom, jak bojovat proti používání peer-to-peer softwaru pro distribuci snímků zobrazujících

---

⁸ <https://www.inhope.org/>

zneužívání dětí a jak bojovat proti vzniku jiných typů uzavřených skupin nebo komunit, které mají stejný účel.

11. Hi-tech průmysl by měl určit způsoby, jak zabránit zneužití šifrovaného softwaru a dalších technologií pro usnadnění výměny snímků zobrazujících zneužívání dětí.
12. Vlády by měly zajistit, aby orgány vynucující právo, které jsou pověřeny, aby se zabývali snímky zobrazující zneužívání dětí, měly k dispozici odpovídající prostředky a technické nástroje. Vlády by měly také sponzorovat vytvoření mezinárodních vyšetřovacích jednotek se zvláštním úkolem zaměřit se na zločinecké sítě, které mají vysoký podíl na obchodu se snímky zobrazující zneužívání dětí.
13. Na základě technického výzkumu, který je v současné době financován programem EU Bezpečnější internet a dalšími programy, by vlády měly poskytnout více prostředků na pomoc orgánům vynucujícím právo s cílem dosáhnout vyšší míry zjištění, nalezení a záchrany dětí, které se objevily na snímcích zobrazujících zneužívání dětí na internetu.
14. Mělo by být vytvořeno zastoupení u organizace Internet Corporation for Assigned Names and Numbers (ICANN), s cílem zajistit podstatné zlepšení regulační účinnosti těchto registrů domén, které se v současné době jeví jako neefektivní při zabraňování zveřejnění snímků pod její záštitou zobrazujících zneužívání dětí. ICANN by měla být požádána, aby učinila závazek, že nedovolí, aby jakékoliv domácí nebo jiné registry doménových jmen mohly přijmout nebo umožnit registraci nebo zachování domény, která propaguje nebo podporuje dostupnost snímků zobrazujících zneužívání dětí.

5.6 Podpora odborníků a nápravných programů

15. Je třeba zajistit, aby subjekty odpovědné za akreditaci policie, zdravotnictví, sociálních pracovníků, pracovníků s mládeží, učitelů, probační a vězeňské služby byly v rámci své odborné kvalifikace náležitě uznávány a současně byly uznávány i jejich profesní rozvojové programy založené na důležitosti schopnosti rozpoznání projevů online zneužívání obětí, a aby byly obeznámeny i s jednotlivými druhy zneužívání používaných pachateli.
16. Vlády by měly zajistit, aby byly zajištěny příslušné zdroje pro řešení léčebné potřeby sexuálně zneužitých dětí, včetně případů, kdy se snímky tohoto zneužití objevily na internetu.
17. Pro děti, které vykazují nevhodné nebo agresivní sexuální online chování by měly být k dispozici odpovídající programy zhodnocení a léčby.
18. Příslušné orgány musí zajistit dostatečnou dostupnost a zavádění léčebných programů pro internetové pachatele.

5.7 Vytvoření nových norem pro reklamu, e-commerce, ochranu soukromí a osobních údajů

19. Je třeba vytvořit zásady a standardy, které budou chránit děti a mladé lidi před tím, aby byli vystaveni reklamám a obchodní činnosti nepřiměřeným jejich věku.
20. Zmocněnci, a na jejich úroveň postavené osoby, zabývající se ochranou dat a soukromí, by měli vydat jasné rady a pokyny ohledně příslušných práv a povinností všech stran, které pracují s online daty nebo provádějí jiné transakce týkající se dětí a mládeže nebo pokud poskytují služby, které by mohly být atraktivní pro děti a mladé lidi. Zmocněnci by zejména měli zvážit ustanovení, nebo o to požádat příslušný orgán, aby se při vstupu do online prostředí právně vymezil minimální věk. Když nebude dosažen, tak bude vždy nutný ověřitelný souhlas rodičů.
21. Produkty a služby pro dospělé by neměly být zveřejňovány na internetových stránkách, které primárně používají především děti a mladí lidé, nebo tam, kde je známo, že je navštěvuje velké množství dětí a mladých lidí. Měla by být formulována jasná definice toho, co tvoří webové stránky pro děti a všechny reklamy, které jsou na těchto stránkách by měly odpovídat ekvivalentním nebo příbuzným normám, jež platí pro reklamy používané v reálném světě.
22. Prodejci by neměli mít možnost vyhnout se nebo obejít zákony o zboží a službách, jejichž prodej je omezen věkem, jako je např. alkohol, tabák, pornografie, hazardní hry, zbraně, tím, že je dají k dispozici přes internet. Měly by být vytvořeny vhodné právní předpisy, aby bylo možno regulovat online prodej zboží a služeb, jejichž prodej je omezen věkem.
23. Regulační orgány by měly sledovat vývoj forem online plateb, které jsou anonymní a mohly by proto usnadnit nelegální nákup zboží a služeb, jejichž prodej je omezen věkem, nebo by mohly usnadnit obchod s jinými ilegálními položkami, jako jsou například snímky zneužívání dětí.

5.8 Zapojení mobilních internetových poskytovatelů a vyhledávacích služeb

24. Operátoři mobilních sítí mají zvláštní odpovědnost vůči dětem a mladým lidem. Měli by zajišťovat pouze takové e-commerce aktivity, které jsou vhodné pro nezletilé, kteří využívají jejich sítě. Všechny služby pro dospělé by měly být pod lištou pro dospělé. Location Based Services (Služby založené na vyhledávání) by měly být klasifikovány jako služby pro dospělé.
25. Výrobci sad mobilních telefonů by měli přijmout větší úlohu v probíhajících jednáních o bezpečnosti dětí na internetu, s cílem vytvořit bezpečnostní prvky, které mohou fungovat standardně a jsou integrovány přímo do mobilních telefonů. Rovněž by měli zvážit výrobu přístrojů s velmi omezenou sadou funkcí, u kterých by nehrozila některá rizika pro děti a mládež, protože tato rizika bývají spojována spíše se sofistikovanějšími modely.

26. Poskytovatelé WiFi nebo jiných forem vzdáleného přístupu k internetu by měli kopírovat režim, kterým se v současnosti řídí mnozí operátoři mobilních sítí s cílem omezit dostupnost stránek určených dospělým.
27. Nové typy vyhledávacích služeb a monitorovacích technologií, které se nyní objevují na spotřebitelském trhu, představují výzvy a to nejen v oblasti on-line bezpečnosti dětí a mládeže, ale také ve vztahu k občanskému právu a právu na soukromí všech občanů. Musí být přijata silná bezpečnostní opatření upravující jejich použití.

5.9 Navigace v interaktivním a pohlcujícím světě

28. Vydavatelé her a výrobci herního hardware musí spolupracovat s ostatními členy interaktivního a online světa a vyvíjet kampaň na podporu pojmu digitálního občanství a digitální odpovědnosti. Zvláštní prioritu by měly mít kampaně a akce založené na iniciativách rovnocenného (peer) vzdělávání.
29. Podpora systému Pan European Game Information a PEGI on-line systémů musí být vyvinuta tak, aby zahrnovala co největší počet zemí. Více pozornosti je třeba věnovat podpoře povědomí o systému zařazení her podle ratingu jak ve vztahu k rodičům, tak i ve vztahu k dětem a mladým lidem.

5.10 Vytvoření bezpečnějších sociálních sítí

30. Místa sociálních sítí by měla mít jasné a průhledné normy řešení online bezpečnosti dětí, včetně snadného použití postupů pro nahlášení zneužití příslušné agentuře.
31. Místa sociálních sítí by měla mít mechanismy, které by umožnily přezkoumat obsah stránek, především obrázky a videa. Měly by v rámci jasně stanovené lhůty také zajistit revizi veškerého obsahu, který jim byl nahlášen.
32. Měly by být vypracovány nezávislé mechanismy za účelem sledování a podávání zpráv o rozsahu, v jakém místa sociálních sítí dodržují dohodnuté normy.

5.11 Odstranění právních bariér

33. Musí se vynaložit úsilí k tomu, aby se vyjasnila civilní a trestní odpovědnost poskytovatelů online služeb v souvislosti s obsahem vytvářeným uživateli hostujícími na jejich stránkách. Vlády by měly zejména usilovat o změnu Směrnice E-Commerce (elektronického obchodu) a podobných ustanovení "bezpečného přístavu" obsažených v ostatních jurisdikcích, aby byly odstraněny všechny překážky, které odrazují společnosti nahlásit policii své vlastní stránky, protože mají strach, že by za ně byly volány k odpovědnosti. Principem by mělo být, že pro každý druh občanskoprávní nebo trestněprávní odpovědnosti je vždy

nutné prokázat, že společnost poskytující hostování, si byla skutečně vědoma protiprávního obsahu a úmyslně neprováděla žádná opatření vedoucí k jeho odstranění nebo nesplnila svou povinnost jednat v přiměřené lhůtě.

5.12 Podpora nevládních organizací v úsilí utvářet politiku

34. Multipartnerský přístup k utváření politiky v této oblasti bude záviset především na jednotlivých zúčastněných stranách, které mají vůli a prostředky k účasti. Typicky se stává, že velmi mnoho nevládních organizací má vůli, ale až příliš často nemají dost prostředků, aby mohly optimálně přispívat. Musí se nalézt způsoby, jak pomoci nevládním organizacím, aby mohly rozvíjet svou schopnost zapojit se konstruktivně, s dobrou informovaností a včas do politického procesu na základě multipartnerského přístupu, a to jak na národní tak i mezinárodní úrovni.
35. Je nutné předkládat přesvědčivé důkazy o zlepšení online bezpečnosti dětí, aby se udržela důvěra veřejnosti v samoregulaci jako mechanismu pro utváření politiky.

Pro více informací prosím navštivte naše webové stránky nebo kontaktujte eNACSO:

W: www.enacso.eu

E: info@enacso.eu

Členové eNACSO (duben 2010):

BELGIE

FRANCIE

RAKOUSKO

HOLANDSKO

NĚMECKO

IRSKO

MAĎARSKO

ESTONSKO

POLSKO

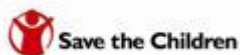
VELKÁ BRITÁNIE

ČESKÁ REPUBLIKA

ŠPANĚLSKO

DÁNSKO

FINSKO

ITÁLIE